

Hoofdstuk 33

Lieve kleinkinderen,

Wanneer jullie bij ons op bezoek komen en ons groeten, dan zeggen jullie:

‘Hallo pake en omie, daar zijn we.’

Of je zegt: ‘Dag omie,’ en je geeft haar een kus.

En wanneer jullie weggaan, dan groeten we elkaar met: ‘Dag, tot ziens, tot de volgende keer.’

Dit deden wij vroeger als kind ook. Maar ik kan mij herinneren dat wij bij het weggaan ook wel tegen elkaar zeiden: ‘De mazzel.’

Weten jullie waar dat woord vandaan komt? Nee? Het is het Hebreeuwse woordje mazzeltov, dat ‘goed geluk’ betekent.

Vroeger, voor de Tweede Wereldoorlog, toen in ons land veel Joden woonden, werd deze groet ‘mazzeltov’ ook wel veel door Nederlanders gebruikt.

Kennen jullie trouwens dat mooie lied: Adieu, mein kleine garde-officier? Deze kleine soldaat wordt vaarwel toegezongen, wanneer hij de oorlog ingaat.

A Dieu betekent: Ga met God.

Ik kan me nog goed herinneren dat op ons dorp Kollumerpomp onze buurman Douwe Dam vroeger bij het weggaan altijd zei: ‘De Zegen.’

Eerst vonden wij dat een beetje vreemd, maar later namen wij als kinderen dat over en zeiden ook vaak tegen elkaar: ‘De Zegen.’

Wisten wij toen en ook jullie nu, waar deze wens: ‘De Zegen’, bij het afscheid nemen gebruikt werd en nog steeds uitgesproken wordt? Nee, nu wanneer een kerkdienst afgelopen is, geeft de dominee zijn gemeenteleden de Zegenbede mee. Hij heft dan zijn armen omhoog en spreekt de volgende woorden:

*‘Gaat nu heen in vrede, verheft uw harten tot God
en ontvangt zijn Zegen.’*

Hoofdstuk 33 - ‘In het land van rust’ - Genesis 48, 49 en 50

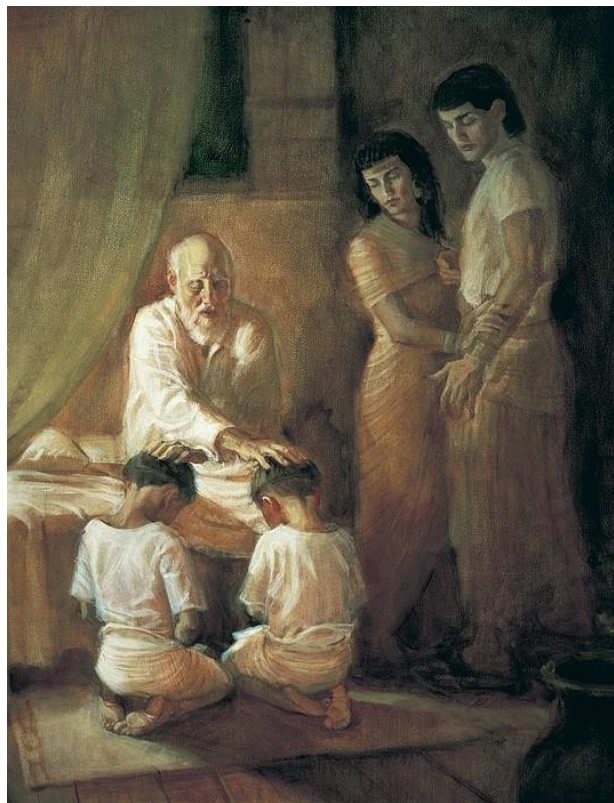
Niet eens zo lang daarna kreeg Jozef de boodschap: ‘Uw vader is erg ziek. Hij zal niet lang meer leven.’

Diezelfde dag nog nam Jozef zijn beide zonen Manasse en Efraïm mee naar de provincie Gosen, waar vader Jacob woonde.

Ze zagen de oude man op zijn divanbed. Hij zat rechtop met zijn beide benen op de grond. Zijn stem klonk duidelijk en hij was nog heel goed bij zijn positieven. ‘Jozef,’ zei Jacob met heldere stem, ‘ik ben blij dat jij je beide zonen meegenomen hebt, want ik wil jouw zonen Efraïm en Manasse mee laten delen in mijn erfenis. Ze zijn voor mij gelijk als mijn andere zonen, zoals Ruben en Simeon. Zij zullen later in het Beloofde Land een eigen stuk grond krijgen.’ Maar eerst zegende Jacob zijn zoon Jozef zelf. Daarna pakte hij de twee zonen van Jozef beet, kuste hen en legde zijn handen op hun hoofden om hen zijn zegen te geven.

Jozef zag dat zijn vader zijn armen kruiselings op de hoofden van Efraïm en Manasse had gelegd. Hij dacht: dat is niet goed. Daarom pakte hij de rechterhand van zijn vader en legde die op het hoofd van Manasse. Hij zei: ‘Nee, vader, u doet het niet goed! Dit is de oudste. Leg uw hand op zijn hoofd.’ ‘Dat weet ik jongen,’ antwoordde Jacob, ‘Manasse zal ook groot worden. God zal ook hem zegenen, maar Efraïm, de jongste zal machtiger zijn dan hij.’ Jozef ging er niet tegenin. Hij begreep dat zijn oude vader die nu al met één been in het graf stond, op dit moment een profeet van God was en dat zijn zegen uit zou komen.

Stil en eerbiedig luisterde hij naar de zegen die zijn vader Jacob voor zijn twee zonen had: *‘De God van mijn voorvaderen die vanaf mijn geboorte tot deze dag voor mij gezorgd heeft, de Engel die mij verlost heeft uit alle nood, die moge deze jongens zegenen en hen uit laten groeien tot grote volken.’*

Dit is de oudste. Leg uw hand op zijn hoofd.

Jozef was erg blij met deze zegen voor zijn beide zoons. Het betekende dat zijn nageslacht later in het Beloofde Land een dubbel deel zou krijgen en ook nu al een dubbel deel van de erfenis van zijn vader. Hij, de oudste zoon van Rachel had het eerstgeboorterecht gekregen.

Jozef wist dat veel jaren geleden er in de tent van Izaäk een bittere strijd om het eerstgeboorterecht was geweest tussen zijn vader en zijn oudere tweelingbroer Ezau. Maar nu, na alles wat er gebeurd was zouden **zijn broers** er niet jaloers en boos om zijn.

Diezelfde dag nog, de laatste dag van zijn leven, liet vader Jacob ook zijn andere zoons bij zich komen. Voordat hij stierf wilde ze allemaal zegenen. Vol spanning wachten ze voor wie de grote Zegen zou zijn, **de belofte van God**.

Nog één keer was het alsof alle zwakte en vermoeidheid van hun vader afviel. Zijn oude ogen staarden in de verte. Luid en duidelijk sprak vader Jacob. Iedereen kon hem goed verstaan.

Bij zijn oudste zoon Ruben begon hij en zo ging hij de hele rij af tot aan Benjamin toe. Allemaal kregen ze een persoonlijk woord en de zegen die bij hen paste. Maar niet de drie oudste zonen kregen de grote Zegen en de beloften van God. Die was bestemd voor Juda, zijn vierde zoon.

'Juda, jij bent het! Je broers zullen jou bewonderen. Voor jou zullen de zonen van je vader zich buigen.... De scepter zal van Juda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt en alle volken zullen hem gehoorzaam zijn.'

Jozef en zijn broers horen hun vader op zijn sterfbed profeteren: de beloofde Messias zou uit het geslacht van **Juda** geboren worden.

Ook Jozef kreeg een heerlijke zegen.

Ook Jozef kreeg een heerlijke zegen. De langste van allemaal. Het was een profetie van weelde en een rijkdom aan vee, landerijen en kinderen. Maar het was niet de zegen zoals Juda die gekregen had.

Niet één van deze twaalf zonen van Jacob begreep hoe het precies zou gaan, maar ze begrepen wel dat uit het geslacht van Juda koningen zouden voortkomen en dat *Eén Koning uit zijn nageslacht heerlijker zou zijn dan alle andere menselijke koningen*. Zij wisten nog niet dat die ene Gods Zoon zou zijn, dezelfde die met Jacob geworsteld had en aan Abraham was verschenen. Maar ze begrepen wel, dat God aan alle volken op deze wereld Zijn Heil wilde geven en dat dat Heil uit Juda zou voortkomen.

Toen vader Jacob zijn zonen alle twaalf een zegen had gegeven was hij erg moe. Ze zagen hoe zijn ogen al zwakker werden. Maar toch wilde hij hun nog één ding zeggen: ‘Begraaf mij bij mijn voorouders, in de grot van Machpela, bij Mamre in Kanaän. Daar hebben mijn broer Ezau en ik onze vader Izaäk begraven en daar liggen ook mijn grootouders Abraham en Sara. Ook mijn moeder Rebekka en mijn vrouw Léa.

De grot van Machpela.

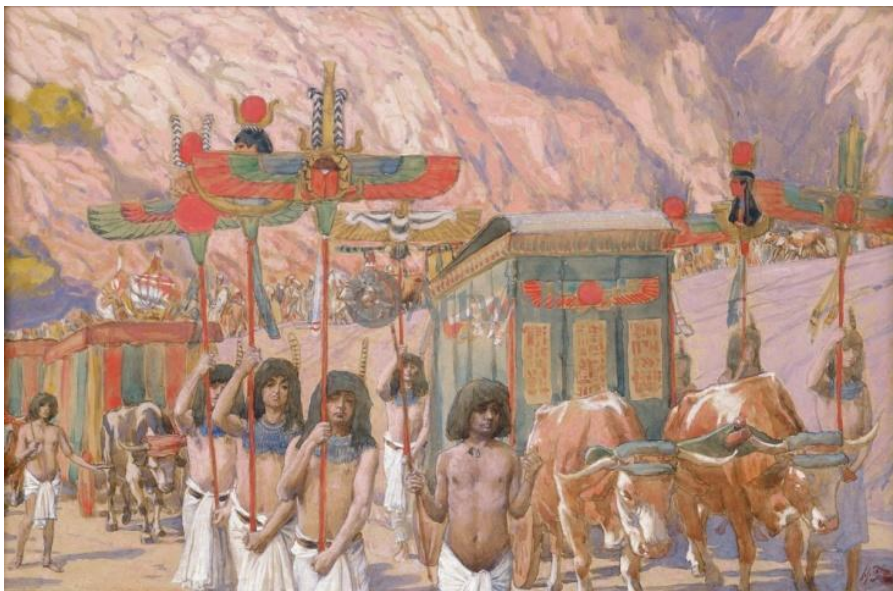
Ze hoorden zijn stem al zwakker worden. Lang kon het niet meer duren. Nog had hij de kracht om zijn benen op te trekken en languit op zijn bed te gaan liggen. Ze merkten even later bijna niet dat hun vader de laatste adem uitblies, zo rustig stierf hij....

Alle mannen, de stoere zonen van vader Jacob huilden. En Jozef liet zich op het doodsbed van zijn overleden vader vallen en kuste het koude, dode gezicht. Toen hij weer tot zichzelf was gekomen, moest hij weg. Er moest veel geregeld worden voor de begrafenis. Voor de verre reis moest het lijk eerst gebalsemd

worden. Eerst moest Jozef daarover praten met de dokters. En natuurlijk moest hij de Farao toestemming vragen om zijn vader in Kanaän te begraven. De Farao had geen bezwaar.

Het duurde veertig dagen voordat de doktoren klaar waren met hun vreselijke werk. Daarna rouwden de Egyptenaren zeventig dagen lang. Pas toen konden de zonen van Jacob met het dode lichaam van hun vader de lange reis aanvaarden naar het graf van hun voorouders.

Alsof het de Farao zelf was geweest, met niet meer eer had Jacob begraven kunnen worden. Het kreeg een grote staatsbegrafenis. Niet alleen de twaalf zonen gingen hun vader in Kanaän begraven. Ook alle belangrijke mensen uit Egypte gingen mee in de lange, lange rouwstoet.

Vader Jacob wordt met alle eer begraven.

De reis duurde een paar weken. Niet ver van de rivier de Jordaan, bij een plek dat Goren-Haätad (dorsvloer van doornen) heette, sloegen ze hun tenten op. Daar bleven ze zeven dagen lang rouwen en huilen. Na die week droegen de twaalf zonen van Jacob het overleden lichaam van hun vader de rivier de Jordaan over en liepen ze met hem naar de grot van Machpela, dichtbij de stad Hebron.

Zo kwam Jacob, de zoon van Izaäk, de zoon van Abraham terug uit het land van de vreemdelingschap, naar het land van rust.

Maar wat de broers met elkaar dat lange, lange eind van Goren-Haätad naar dat graf bij Hebron eerbiedig droegen, dat was niets anders dan het dode lichaam – de ziel van Jacob was bij God in het echte Kanaän-van-de-rust: de hemel.

De twaalf broers reisden terug naar Egypte. Eerst waren Ruben en zijn broers nog bang dat Jozef nu zijn vader overleden was, nog wraak op hen wilde nemen. Maar Jozef zei nog een keer tegen hen dat hij niet meer boos op hen was en ook, dat zij niet zulke gedachten over hem mochten hebben.

Jozef was niet meer boos op zijn broers.

Ze leefden in alle vrede nog veel jaren met elkaar in Egypte. Ze zagen hun kinderen en kleinkinderen groot worden.

Jozef stierf toen hij honderdtien jaar oud was. Zijn overleden lichaam werd gebalsemd en met grote eer begraven in een Egyptisch graf. Hij was zo lang heerser in Egypte geweest en hij had zoveel goeds voor de Egyptenaren gedaan. Het kon niet anders, hij moest na zijn dood begraven worden tussen zijn dankbaar volk in één van de koningsgraven.

Maar voordat hij kwam te overlijden had hij zijn broers de opdracht gegeven dat ze later zijn dode lichaam mee moesten nemen naar het land Kanaän. Want hij wist dat als het erop aan kwam dan hoorde hij niet bij de Egyptenaren, maar bij dat nederige volk van veehoeders in de provincie Gosen.

Hij geloofde vast en zeker dat na veel jaren zijn volk zou teruggaan naar het Beloofde Land.

God had het Zelf gezegd en wat Hij belooft zal zeker uitkomen.